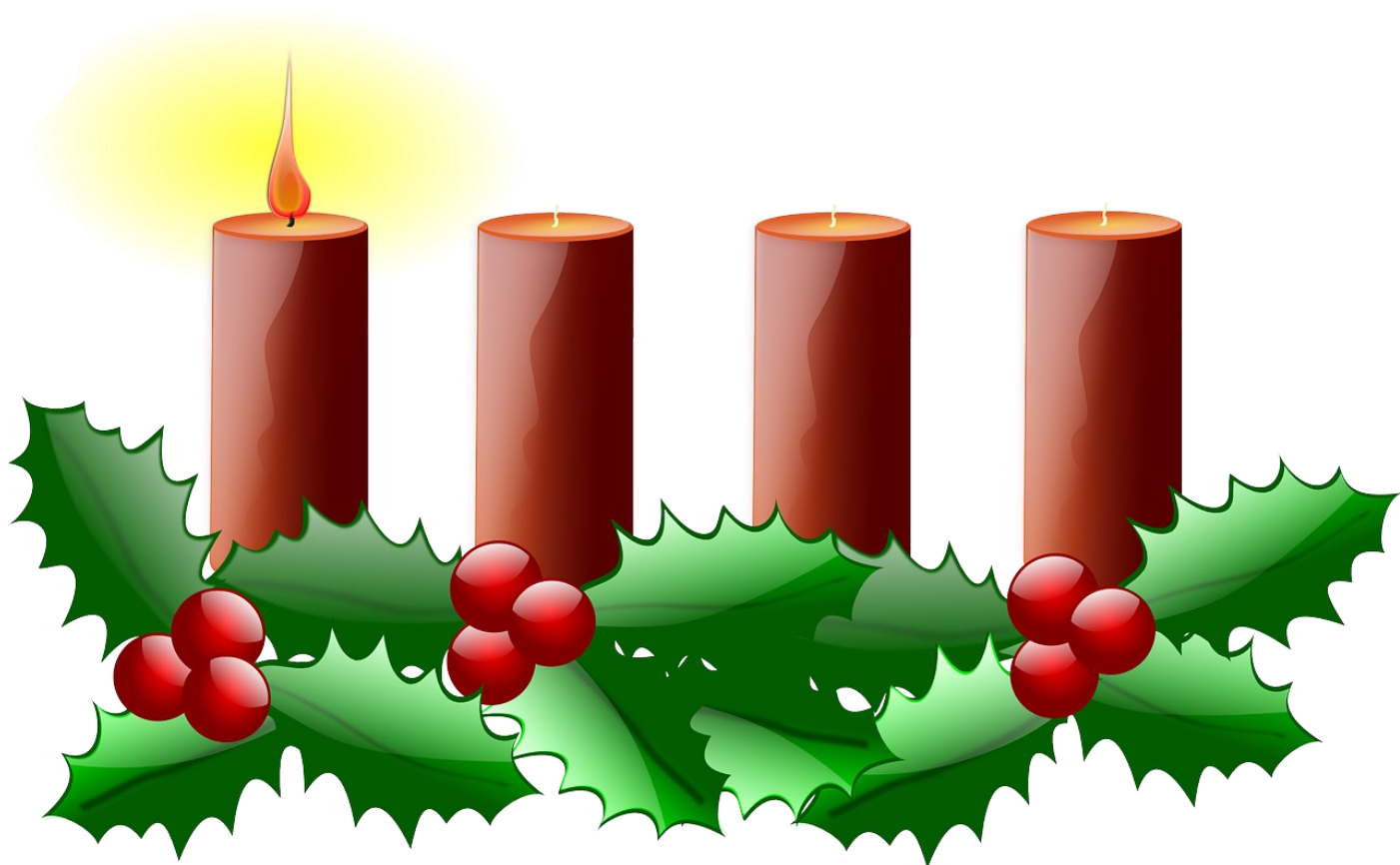

G A Z E T K A DLA **W S Z Y S T K I C H**

Nr 12 (194) GRUDZIEŃ 2024

1 grudnia – pierwsza niedziela Adwentu

Zapraszamy na Roraty od poniedziałku do soboty
dla dorosłych o godz. 7⁰⁰
oraz dla dzieci o godz. 18⁰⁰

Adoracja wieczysta – 12 grudnia

PAPIEŻ FRANCISZEK MÓWI DO NAS

Duch Święty sprawcą ładu w świecie

Cykl katechez cykl katechez na temat
„Duch i Oblubienica”

„Duch Święty sprawia, że świat przechodzi od chaosu do kosmosu, czyli od bezładu do czegoś pięknego i uporządkowanego” – powiedział papież podczas audiencji ogólnej. Ojciec Święty rozpoczął nowy cykl katechez na temat „Duch i Oblubienica. Duch Święty prowadzi lud Boży do Jezusa, naszej nadziei”.

Drodzy bracia i siostry, dzień dobry!

Niniejszą katechezą rozpoczynamy cykl rozważań na temat „*Duch Święty i Oblubienica*. Oblubienicą jest Kościół. *Duch Święty prowadzi lud Boży do Jezusa, naszej nadziei*”. Odbędziemy tę podróż przez trzy wielkie etapy historii zbawienia: Stary Testament, Nowy Testament i czasy Kościoła. Nasz wzrok zawsze będzie skierowany na Jezusa, który jest naszą nadzieją.

W tych pierwszych katechezach o Duchu Świętym w Starym Testamencie nie będziemy zajmować się „archeologią biblijną”. Odkryjemy natomiast, że to, co zostało dane jako obietnica w Starym Testamencie, zostało w pełni zrealizowane w Chrystusie. Będzie to jak podążanie drogą słońca od świtu do południa.

Zacznijmy od dwóch pierwszych wersetów całej Biblii: „Na początku Bóg stworzył niebo i ziemię. Ziemia zaś była bezładem i pustkowiem: ciemność była nad powierzchnią bezmiaru wód, a Duch Boży unosił się nad wodami” (Rdz 1, 1-2). Duch Boży jawi się nam jako tajemnicza moc, która sprawia przejście świata z jego stanu początkowego bezkształtnego, pustynnego

i mrocznego do jego stanu uporządkowanego i harmonijnego. Bowiem Duch sprawia harmonię, harmonię w życiu, harmonię w świecie. Innymi słowy, to On sprawia, że świat przechodzi od chaosu do kosmosu, czyli od bezładu do czegoś pięknego i uporządkowanego. Takie jest w istocie znaczenie greckiego słowa kosmos, a także łacińskiego słowa *mundus*, czyli coś pięknego, uporządkowanego, czystego, harmonijnego, ponieważ Duch jest harmonią.

Ta wciąż niejasna wskazówka dotycząca działania Ducha w dziele stworzenia staje się bardziej konkretna w dalszym objawieniu. W psalmie czytamy: „Przez słowo Pana powstały niebiosy i wszystkie ich zastępy przez tchnienie ust Jego” (Ps 33, 6); i jeszcze: „ślesz swego Ducha i odnawiasz oblicze ziemi” (Ps 104, 30).

Ta linia rozwoju staje się bardzo wyraźna w Nowym Testamencie, który opisuje interwencję Ducha Świętego w nowe stworzenie, używając dokładnie tych obrazów, o których czytamy w związku z początkiem świata: gołębicy, która unosi się nad wodami Jordanu podczas chrztu Jezusa (por. Mt 3, 16); Jezusa, który w Wieczerniku tchnie na

uczniów i mówi: „Weźmijcie Ducha Świętego!” (J 20, 22), tak jak na początku Bóg tchnął na Adama (por. Rdz 2, 7).

Św. Paweł Apostoł wprowadza nowy element do tej relacji między *Duchem Świętym a stworzeniem*. Mówi o wszechświecie, który „jęczy i wzdycha w bólach rodzenia” (por. Rz 8, 22). Cierpi z powodu człowieka, który poddał go „niewoli zepsucia” (por. w. 20-21). Jest to rzeczywistość, która dotyczy nas ściśle i dotyczy nas dramatycznie. Apostoł widzi przyczynę cierpienia stworzenia w zepsuciu i grzechu ludzkości, które doprowadziły ją do wyobcowania od Boga. Jest to tak samo prawdziwe dzisiaj, jak i wówczas. Widzimy spustoszenie, jakiego ludzkość dokonała i nadal dokonuje w stworzeniu, zwłaszcza w tej jego części, która ma większe możliwości wykorzystywania jego zasobów.

Święty Franciszek z Asyżu pokazuje nam drogę wyjścia, piękną drogę wyjścia powrót do harmonii Ducha Stworzyciela: drogę kontemplacji i uwielbienia. Chciał on, aby ze stworzeń wznosiła się pieśń pochwalna na cześć Stwórcy: pamiętam „*Laudato si', mi Signore...*” – Pochwalony bądź,

Panie mój – to słowa kantyku św. Franciszka z Asyżu.

Pewien psalm mówi „Niebiosa głoszą chwałę Boga” (18, 2) – ale potrzebują mężczyzny i kobiety, aby dać głos temu ich niememu wołaniu. A w *Sanctus* Mszy św. powtarzamy za każdym razem: „Pełne są niebiosa i ziemia chwały Twojej”. Są one, że tak powiem, „brzemienne” tą chwałą, ale potrzebują rąk dobrej akuszerki, aby wydać na świat to swoje uwielbienie. Paweł ponownie przypomina nam, że naszym powołaniem w świecie jest istnienie „ku chwale Jego majestatu” (Ef 1,12). Jest to przedkładanie radości kontemplacji nad radość posiadania. I nikt nie cieszył się ze stworzeń bardziej niż Franciszek z Asyżu, który nie chciał posiadać żadnego z nich.

Bracia i siostry, Duch, który na początku przemienił chaos w kosmos, działa, aby dokonać tej przemiany w każdym człowieku. Przez proroka Ezechieła Bóg obiecuje: „dam wam

serce nowe i ducha nowego tchnę do waszego wnętrza, Ducha mojego chcę tchnąć w was” (Ez 36, 26-27). Nasze serce przypomina bowiem ową pustynną, ciemną otchłań z pierwszych wersetów Księgi Rodzaju. Mieszają się w nim przeciwstawne uczucia i pragnienia: te cielesne i te duchowe. Wszyscy jesteśmy w pewnym sensie owym „królestwem wewnętrznym podzielonym”, o którym Jezus mówi w Ewangelii (por. Mk 3, 24). Możemy powiedzieć, że wokół nas istnieje chaos zewnętrzny, chaos społeczny, chaos polityczny. Pomyślmy o wojnach, pomyślmy o wielu chłopcach i dziewczynkach, którzy nie mają co jeść, o wielu niesprawiedliwo-

ściach społecznych. To jest chaos zewnętrzny, ale jest też chaos wewnętrzny, wewnątrz człowieka. Istnieje zewnętrzny chaos – społeczny i polityczny – oraz wewnętrzny chaos w każdym z nas. Nie można uzdrowić tego pierwszego, jeśli nie zaczniemy uzdrawiać tego drugiego! Bracia i siostry, dokonajmy pięknej pracy, aby z naszego wewnętrznego zamętu uczynić jasność Ducha Świętego: Dokonuje tego moc Boga, a my otwórzmy serce, aby On mógł to uczynić.

Niech ta refleksja wzbudzi w nas pragnienie doświadczenia Ducha Świętego Stworzyciela. Od ponad tysiąclecia Kościół kładzie nam na usta wołanie: *Veni creator Spiritus!*, O Stworzycielu duchu przyjdź, Nawiedz dusz wiernych Tobie krąg, Niebieską łaskę zesłać racz, Sercom co dziełem są Twych rąk. Prośmy Ducha Świętego, aby przyszedł do nas i uczynił nas nowymi osobami z nowością ducha, Dziękuję.

Watykan, 29 maja 2024

ADORACJA WIECZYSTA

Jest to nieprzerwana adoracja wystawionego Najświętszego Sakramentu oddawana przez osoby lub wspólnoty religijne w obrębie diecezji.

Zwyczaj adoracji Najświętszego Sakramentu pojawił się w Katedrze Mediolańskiej na początku XVI wieku. Wraz z wpływem czasu objął swoim zasięgiem całe miasto Mediolan. Stamtąd adoracja wieczysta została przeniesiona do Rzymu przez Filipa Nereusza w 1548. Została oficjalnie wprowadzona do kościołów rzymskich przez papieża Klemensa VIII. Z upływem czasu w kościołach pojawiły się adoracje, które trwały przez cały rok (adoracje wieczyste). Zwyczaj z Rzymu przeniósł się też do Europy – w Polsce wzmianki o pierwszych wieczystych adoracjach datuje się na okres XVIII wieku. Prócz organizowanej w ramach diecezji wieczystej adoracji, istnieje wieczysta adoracja, która odbywa się również w wybranych kaplicach w trybie ciągłym.

12 grudnia przypada Dzień Wieczystej Adoracji w naszej Parafii. Zapraszamy wszystkich, choć na chwilę...

SPES NON CONFUNDIT

Papież Franciszek ogłosił Jubileusz 2025 roku. Będzie on „Rokiem Świętym, charakteryzującym się nadzieją, która nie gaśnie, nadzieją w Bogu” – stwierdził Ojciec Święty w bulli *Spes non confundit* (Nadzieja zawieść nie może).

Zbliżający się Jubileusz będzie Rokiem Świętym, charakteryzującym się nadzieją, która nie gaśnie, nadzieją w Bogu – stwierdza Franciszek w bulli zaczynającej się od słów św. Pawła *Nadzieja zawieść nie może* (Rz 5, 5). W dokumencie tym Ojciec Święty wskazuje między innymi główne cele i etapy tego wydarzenia.

Na początku papież podkreśla znaczenie nadziei w życiu chrześcijańskim, a osoby pragnące przeżyć ten Jubileusz określa jako pielgrzymów nadziei. Następnie przypomina nauczanie biblijne, wskazując, iż z cnotą nadziei wiąże się cnota cierpliwości.

Kolejny fragment dokumentu poświęcony jest przypomnieniu, czym jest Rok Święty i zaproszeniu pielgrzymów do Rzymu, **aby przeżyli doświadczenie nawrócenia**. Dodaje, że możliwe też będzie uzyskanie łask jubileuszowych w Kościołach lokalnych. W tym kontekście Franciszek kieruje szczególne zaproszenie do wiernych Kościołów wschodnich.

Ojciec Święty zapowiada, że 24 grudnia otworzy drzwi święte bazyliki watykańskiej, 29 grudnia bazyliki św. Jana na Lateranie, 1 stycznia 2025 roku zostaną one otworzone w bazylice Matki Bożej Większej, zaś 5 stycznia w bazylice św. Pawła za Murami. W tych trzech ostatnich bazylikach drzwi święte zostaną zamknięte przed niedzielą 28 grudnia 2025 roku. Rok Święty zostanie zainaugurowany w katedrach i konkatedrach poszczególnych diecezji 29 grudnia br., a zakończony 28 grudnia 2025 roku. Jubileusz zakończy się zamknięciem drzwi świętych w bazylice watykańskiej 6 stycznia 2026 roku.

Wierni, pielgrzymi nadziei, będą mogli uzyskać odpust jubileuszowy udzielony przez Ojca Świętego, jeśli odbędą pobożną pielgrzymkę: [...] do kościoła katedralnego lub innych kościołów i miejsc świętych wyznaczonych przez ordynariusza miejsca. Arcybiskup Metropolita Wrocławski Józef Kupny wyznaczył we Wrocławiu następujące **kościóły i kaplice Jubileuszowe**:

- Katedra, św. Jana Chrzciciela;
- Najświętszego Serca Pana Jezusa;
- Opatrzności Bożej;
- św. Karola Boromeusza;
- NMP Królowej Pokoju;
- św. Bonifacego;
- św. Kazimierza;
- św. Jerzego i Podwyższenia Krzyża Świętego;
- św. Macieja (DA Maciejówka);

Kaplice

W szpitalach:

- ul. Kamińskiego;
- ul. Borowska;

W więzieniach:

- Zakład Karny nr 1, ul. Kleczkowska;
- Areszt, ul. Fiołkowa;

W innych miejscach:

- Kaplica Dworcowa pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej.

ŻYCIE SŁODKIE JAK KARMEL

Czemu diament jest droższy od ametystu? Przecież oba są ładne! Ogromna różnica ceny wynika między innymi z faktu, że diament jest rzadziej spotykany, jest go w świecie mniej. Podobnie jest z Zakonem Karmelitańskim. Jest wyjątkowy, a tym samym cenny, bo podąża za ciszą i modlitwą, których w codzienności ziemskiej jest najzwyczajniej mało, a to one są drogą do kontemplacji Boga. Choć jest parę odłamów jednego Karmelu, to mimo wszystko da się nakreślić jedną linię charyzmatu.

Aby zrozumieć duchowość karmelitańską należy się cofnąć do czasów przed Chrystusem i to całkiem sporo, gdyż aż do proroka Eliasza, którego uważa się za duchowego Ojca wspólnoty. W Pierwszej Księdze Królewskiej odnajdujemy wzór postępowania podług jego myśli – głębokiej zażyłości z Bogiem pomimo zmęczenia trudem wędrówki, nieustanne na nowo odczytywanie znaków, które pozwalają zrozumieć Najwyższego i oczywiście cisza, usłyszenie „lekkiego powiewu”, w którym jest Pan. Oczywiście również bronienie doktryny i pomoc ubogim, czego ślady odnajdziemy w rozdziale 17 i 18 ww. Księgi. Poza Ojcem, klasztor w sposób szczególnie obrał sobie za Matkę Maryję. Ona to podobnie jak Eliasz doświadczyła Boga na modlitwie, a wszelką rzeczywistość ponad zwyczajną rozmyślała w skrytości serca.

Umiłowanie do Matki Bożej ma również swoje odbicie w popularnym na całym świecie szkaplerzu, który jest także

wyrazem troski Maryi o Zakon i wszystkich czcicieli. Myślę, że najcenniejszym wymiarem tej duchowości jest fakt, iż każdy kto nałoży szkaplerz i zachowa jego konieczne wymagania, nie zazna ognia piekielnego, zapewniając sobie opiekę matczyną co do duszy i ciała, szczególnie zaś w godzinie śmierci, bo dzięki przywdziaaniu tego prostego medalika ma się udział w dobrach wymodlonych przez braci i siostry z całego świata. Przy czym nie bądźmy nierozważni, nie jest to jedynie biżuteria, ale zobowiązanie do naśladowania cnót Matki Bożej, wezwania do uczynków miłości i codzienna modlitwa maryjna oraz wyrzeczenia.

Nie bez znaczenia jest także braterstwo jako sposób dotarcia do Boga. Reguła jasno określa życie wewnętrzne wspólnoty używając formuły „brat” mającej się wyrażać w specyficznej miłości i jedności, niezależnie kto z czym wszedł lub co posiada, są jedno przez współcierpienie niedostatku i współradość w powodzeniu. Źródłem owego braterstwa jest pokój płynący od Chrystusa, a momentem odnowy miłości

są codziennie celebrowane sakramentów bądź Liturgii Godzin. Nieco odwracając słowa Kaina – tutaj każdy jest stróżem brata swego.

Zakony Karmelitańskie zrodziły dla świata wielu świętych, w tym kilku doktorów Kościoła. Są swego rodzaju wypełnieniem słów Augustyna, że *jeżeli Bóg jest na pierwszym miejscu, to wszystko jest na właściwym miejscu*. Przykład ich życia wskazuje, iż modlitwa nie jest marnotrawieniem czasu, bo pomimo, a właściwie **dzięki** niej byli w stanie wspiąć się na wyżyny wiedzy, pojąć to, co dla innych niepojęte, a chociaż filozofowie określają to abstrakcją, bez pejoratywnej konotacji, a jako stopień w rozumowaniu, to jednak w chrześcijaństwie śmiało możemy mówić o lepszym rozumieniu, dzięki poznaniu. Na końcu chciałbym zostawić myśl jednego z czołowej trójki świętych Karmelu – Jana od Krzyża: *Mądrość przychodzi przez miłość, milczenie i umartwienie. Największą mądrością jest umieć milczeć i nie zważać na słowa, uczynki i życie innych.*

al. Krzysztof Niemczyk

Fot. Szymon Stock otrzymuje szkaplerz z rąk Najświętszej Maryi Panny, Wikipedia, Domena publiczna

MODLITWA EUCHARYSTYCZNA

Po przygotowaniu darów następuje Modlitwa eucharystyczna, „czyli modlitwa dziękczynienia i uświęcenia, która jest ośrodkiem i szczytem całej celebracji. Kapłan wzywa lud, aby wznosił serca do Pana, oraz jednoczy go z sobą w modlitwie i dziękczynieniu, jakie w imieniu całej wspólnoty zanosi do Ojca przez Jezusa Chrystusa w Duchu Świętym. Znaczenie tej modlitwy polega na tym, aby całe zgromadzenie wiernych zjednoczyło się z Chrystusem w głoszeniu wielkich dzieł Bożych i w składaniu Ofiary. Modlitwa eucharystyczna domaga się, aby wszyscy wsłuchiwali się w nią w pełnym czci skupieniu” (OWMR 78).

Modlitwa eucharystyczna obejmuje działania i modlitwy od „Pan z wami” (po aklamacji wiernych „Amen” jako odpowiedź na modlitwę nad darami) do Amen wypowiedzianego po doksologii: „Przez Chrystusa, z Chrystusem i w Chry-

stusie, Tobie, Boże, Ojczyźnie, wszechmogący, w jedności Ducha Świętego wszelka cześć i chwała przez wszystkie wieki wieków”.

„W strukturze Modlitwy eucharystycznej można wyróżnić następujące zasadnicze części:

a) Dziękczynienie (wyraża się ono zwłaszcza w prefacji), w którym kapłan w imieniu całego świętego ludu wielbi Boga Ojca i składa Mu dziękczynienie za całe dzieło zbawienia lub za jakiś szczególnie jego aspekt, zależnie od różnorodności dnia, święta lub okresu.

b) Aklamacja: całe zgromadzenie, łącząc się z mocami niebios, śpiewa *Święty*. Aklamację tę, stanowiącą część modlitwy eucharystycznej, wykonuje cały lud razem z kapłanem.

c) Epikleza: to szczególne wezwanie, w którym Kościół błaga o zesłanie mocy Ducha świętego, aby dary złożone przez ludzi zostały konsekrowane, czyli stały się Ciałem i Krwią Chrystusa, i by niepokalana Hostia, przyjmowana w Komunii świętej, przyczyniła się do zbawienia tych, którzy ją będą spożywać.

d) Opowiadanie o ustanowieniu i konsekracja: poprzez słowa i czynności Chrystusa dokonuje się Ofiara, jaką sam Chrystus ustanowił podczas Ostatniej Wieczerzy, kiedy swoje Ciało i Krew złożył w darze pod postaciami chleba i wina, dał Apostołom do spożywania i picia oraz polecił im uwiecznić to samo misterium.

e) Anamneza: spełniając nakaz otrzymany poprzez Apostołów od Chrystusa Pana, Kościół sprawuje pamiątkę samego Chrystusa, wspominając zwłaszcza Jego błogosławioną mękę, chwalebne zmartwychwstanie i wniebowstąpienie.

f) Ofiarowanie: sprawując tę pamiątkę, Kościół, zwłaszcza tu i teraz zgromadzony, w Duchu Świętym składa Ojcu niepokalaną Ofiarę. Kościół dąży do tego, aby wierni ofiarowali nie tylko niepokalaną Hostię, lecz by się także uczyli samych siebie składać w ofierze i aby z dnia na dzień przez pośrednictwo Chrystusa coraz ściślej się jednoczyli z Ojcem i między sobą, by w końcu Bóg był wszystkim we wszystkich.

g) Modlitwy wstawiennicze: wyrażają one prawdę, że Eucharystia jest sprawowana w zjednoczeniu zarówno z całym Kościołem niebiańskim, jak i ziemskim oraz że ofiarę składamy za Kościół i za wszystkich jego członków żywych i umarłych, którzy zostali powołani do udziału w odkupieniu i zbawieniu, jakie Chrystus im wysłużył przez swoje Ciało i Krew.

h) Końcowa doksologia: wyraża ona uwielbienie Boga; jej potwierdzeniem ze strony ludu i zakończeniem jest aklamacja *Amen*” (OWMR, 79).

W kolejnych odcinkach „pigułki” przyjrzymy się bliżej poszczególnym częściom Modlitwy eucharystycznej.

Grzegorz Kowalewski

BYŁO ...

Wszystko przemija. Także miasta zmieniają się jak większość spraw, rzeczy w życiu. Pojawiają się nowe domy, ulice, place, przestrzenie, a niektóre znikają. Wpływ na to mają przemiany polityczne, społeczne, gospodarcze, kulturalne. Może czasem warto przypomnieć sobie minione i...

Jedną z interesujących linii tramwajowych była linia „O” zwana „okólną” (fot. z prawej). Nie miała klasycznej pętli. Kursowała od pl. Staszica do... pl. Staszica. Jeździła obok dworca Nadodrze, przez pl. Grunwaldzki, pl. Wróblewskiego, Dworzec Główny, plac Legionów, ul. Pomorską. Prawa „zerówka” jeździła zgodnie z ruchem wskazówek zegara, a lewa – w przeciwną stronę. Słynna wrocławska „zerówka” wraca na tory. Ma jeździć w weekendy już od 30 listopada.

Poza tym z niektórych ulic zupełnie zniknęły tramwaje. Przede wszystkim nie jeżdżą m. in. przez Rynek, al. Słowackiego, ulicami: Szajnochy, Krasińskiego, Dworcową, Dąbrowskiego. W niektórych miejscach zachowały się tylko szyny. Nie pracują zajezdnie przy ul. Grabiszyńskiej, Tramwajowej, Krakowskiej. Nie funkcjonuje **Dworzec Świebodzki**, zgodnie z celem w jakim został wzniesiony. Nie ma też na Rynku stacji benzynowej.

Nie ma już **kin** takich jak np.: „Gigant”, „Wodomierz”, „Słask”, „Śnieżka”, „Światowid”, „Baśń”, „Atom”, „Fama”, „Dworcowe”, „Przodownik”, „Pionier”, „Polonia”, „Pokój”, „Tęcza”, „Lalka”, „Paloma” (Żerniki), a przy ul. Olszewskiego, na świeżym powietrzu funkcjonowało Kino Letnie.

Zniknęło sporo tzw. „architektury przemysłowej” z XIX w., jak **cukrownia** na

Lata 1970-1980, pl. Spoleczny, gazetawroclawska.pl

Klecinie, czy też **rzeźnia** przy ul. Legnickiej. Nie ma postmodernistycznego domu handlowego „**Solpol**” (ul. Świdnicka). Na **pl. Muzealnym** stał w dość dobrym stanie budynek przedwojennego muzeum sztuk pięknych, jedyny we Wrocławiu zbudowany pod kątem odpowiedniego pokazywania eksponatów. Został rozebrany w latach sześćdziesiątych.

W 1975 r. w powietrze wysadzono **młyny św. Klary** (wyspy Słodowa i Bielarska), które stały na tym miejscu od XIII w. Parę lat temu zniknął wieżowiec „**Poltegor**”. Ustał miejsce „**Sky Tower**”. Nie ma też na pl. Dominikańskim **hotelu „Panorama”**. Zmieniły swoje przeznaczenie **szalety** miejskie nad fosą przy ul. Kołłątaja, Krupniczej. Zniknął słynny (?) „blaszak” naprzeciwko „**Renomy**”, obok odwachu. Niedługo znikną wy-

służone **Mosty Chrobrego**. Na pl. Jana Pawła II nie ma już od kilku lat biurowca KGHM „**Cuprum**”. Budując w latach siedemdziesiątych Trasę W-Z, na przecięciu z ul. Świdnicką zburzono dobry, solidny gmach będący przykładem eleganckiej, klasycznej architektury modernistycznej. Na parterze znajdowała się słynna **Składnica Harcerska**, w której, mimo siermiężności ówczesnego zaplecza, można było kupić wiele interesujących rzeczy (np. zabawki, gry, elektryczne kolejki). Niedawno zlikwidowano jedną z estakad na tzw. **pl. Społecznym**. Zniknęły też z **Mostów Pomorskich** ogromne, nieestetyczne, ciepłownicze rury. W 2000 r. rozpoczęto przy ul. Kolejowej (obok nasypu kolejowego) budowę wielopoziomowego parkingu. Inwestorem była Je-

dynka Wroclawska S.A. Po roku prace przerwano, a to, co powstało mieszkańcy ochrzcili mianem „**Szkieletor**”, który przez 16 lat szeptł krajobraz miejski. Ostatecznie został rozebrany. Do 1994 r. na pl. Konstytucji mieścił się **dworzec PKS** (Państwowa Komunikacja Samochodowa) Wrocław Centralny.

W dawnym **porcie rzeczonym** na Popowicach, w pobliżu Mostu Millenijnego, jeszcze w na początku XXI w. stało kilka dźwigów – żurawi portowych. Zniknęły, najpewniej zełomowane. Nie ma **szpitali**: przy pl. Jana Pawła II i ulicach: Traugutta, Wiśniowej, Rydygiera, Piwnej. Odpowiednio istnieją tam lub są w planach apartamenty, mieszkania, prywatny zakład leczniczy, klasztor.

Zniknęły ze sceny sportowej kluby piłkarskie „**PKS Odra**”, „**Lotnik**”, „**Śleza**”, „**Polar**”, „**Pafawag**”, nie ma też stadionu tego ostatniego klubu (ul. Hallera). Do 1988 r. w hokejowej II lidze grała drużyna „**Dolmel**” Wrocław. Mecze odbywały się na lodowisku „**Torpiast**”, przy ul. Księcia Witolda. Lodowisko też już nie istnieje. Nie utrzymały się **baseny** na otwartym powietrzu. Zniknął kompleks basenów na Stadionie Olimpijskim. Przy jednym stała dziesięciometrowa wieża do skoków, drugi o długości 50 m przeznaczony był do pływania i dwa płytsze do kąpieli, w tym jeden tzw. brodzik dla małych dzieci. Poza tym nie ma ich już także na Brochowie, przy ulicach Skarbowców, Śleźnej, Sztabowej, Raclawickiej. Przy ul. Łowickiej do lat dziewięćdziesiątych można było latem kąpać się w odkrytym basenie, który zimą był kryty cienką plandeką. Stąd obiekt nazywano „**Balonem**”.

W 1998 r. pocięto na złom przedwojenną **wieżę spadochronową**, stojącą kilkadziesiąt lat na Stadionie Olimpijskim. Służyła do ćwiczeń skoków na spadochronie, nie tylko przyszłym pilotom. Na jej szczycie znajdował się taras i wysięgnik przytrzymujący czaszą spadochronu. Czasem korzystali z niej grotolazi, ćwicząc „wejście po drabinie sznurowej” albo do szkoleń zjazdu na linie. Później w tym miejscu

rium, Zajazd, „Pod Kasztanami”, zwana „Monachium”, „Karłowiczanka”, „Wrocławski”. Piwa można było się też napić na peronach Dworca Głównego. Nie ma takich restauracji, w których dominował raczej mocniejszy alkohol, zwanych też „**mordowniami**”, jak np.: „Pod Jaworem”, „Fregata”, „Piaś”, „Odra”, „Bałtyk”, „Kaukaski”, „Harenda”, „Pod Siódemką”, „Pod Złotą Kaczką”, „Atol”, „Wodnik”.

Wózek z saturatorem z lat 60.–70. XX wieku na wystawie, Wikipedia, domena publiczna

zbudowano kryty basen i halę sportową.

Przestały służyć ludziom takie „przybytki relaksu” jak np. pijalnie piwa (tzw. „**kuf-larnie**”): „**Balladyna**”, Akwa-

Z ulic zniknęły **saturatory** z wodą gazowaną (z sokiem lub bez; fot. poniżej). W mowie potocznej taki napitek nosił nazwę „gruźliczanka”. Nie ma kiosków „**Ruchu**”, w których,

jeszcze w latach sześćdziesiątych można było nabyć papiery na sztuki.

W **Przejściu Świdnickim**, dziś znacznie zwężonym, kupowano tosty z pieczarkami. Od 1991 r. na pl. Grunwaldzkim w miejscu Pasażu Grunwaldzkiego, przez kilka lat funkcjonował „**Goliat**”, czyli targowisko pod namiotem. Później zniknął, ustępując miejsca galerii handlowej. Na tymże placu, od lat sześćdziesiątych stała **budka** ze słynnymi na cały Wrocław rurkami z kremem. Niemniej obecna w głowach (i żołądkach Wrocławian) była też inna budka, ale oferująca placki ziemniaczane. Istniała do 2014 r, przy ul. Legnickiej, w okolicach pl. Solidarności.

Na rogu ul. Kiełbaśniczej i Św. Mikołaja był mały, prywatny sklep „**Chatka Puchatka**”. Kupowało się tam przede wszystkim tzw. pocztówki dźwiękowe, czyli plastikowe płyty z nagraniami muzycznymi. Była to jedna z niewielu możliwości kontaktu z muzyką z Zachodu. Zniknęła też **gielda samochodowa** przy ul. Gnieźnieńskiej. Nie ma bazarów (ul. Zielińskiego i Krakowska, pl. Grunwaldzki).

W pamięci ludzkiej pozostały tylko tytuły wrocławskich gazet: „**Słowo Polskie**”, „**Gazeta Robotnicza**”, „**Wieczór Wrocławia**”. Jeszcze pod koniec XX w. dużym ułatwieniem dla pieszych były dwie **kładki** nad torami kolejowymi. Jedna znakomicie ułatwiała przedostanie się z ulicy Robotniczej na Tęczową, drugą można było przejść z okolic ul. Świstackiego na Huby. Dziś zachowały się tylko metalowe konstrukcje i obowiązuje zakaz poruszania się po nich. Na Żernikach niewiele pozostało z kilku dużych **glinianek**. Większość zasypano w latach osiemdziesiątych.

Dawny budynek lotniska na Gądowie (zbudowany w 1936) i jego wieża kontroli lotów, Wikipedia, domena publiczna

Nie ma baru mlecznego „Tempo”, księgarni „Eureka”, która ostatnio zniknęła (choć była potrzebna niektórym), a z ul. Wita Stwosza zniknęła księgarnia z przewodnikami, mapami, planami miast.

Po ulicach miasta nie rozwożą już węgla **wozacy**. Wielkie, drewniane wozy wypełnione opalem ciągnęły potężne konie (perszerony). Na wozie stała waga, która służyła do odmierzania określonej ilości węgla.

Przy skrzyżowaniu **ul. Kościuszki i Pułaskiego** wzniesiono osiedle Nowa Manufaktura. Na jednym z budynków umieszczono rzeźbę starego samochodu. Nieprzypadkowo. W tym miejscu pod koniec XIX w, powstała fabryka samochodów **Beckmann Otto & Co**, z której w 1898 r. wyjechał pierwszy samochód tej firmy. Założył ją Paul Beckmann, jeden z pionierów (obok Benza, Daimlera, Maybacha) niemieckiej motoryzacji. W 1926 r. zakład wykupiła spółka Opel.

Gdzie dziś jest osiedle mieszkaniowe **Gądów Mały**, było lotnisko (fot. powyżej),

na którym np. w 1930 r. lądował sterowiec Graf Zeppelin. Po wojnie, do 1958 r., służyło lotnictwu cywilnemu, aż pojawiło się lotnisko na Strachowicach. Następnie korzystał z niego w celach sportowych, do 1978 r., Aeroklub Dolnośląski. Dziś tylko nazwy ulic: Balonowa, Skrzydlata, Szybowcowa, Latawcowa, Sterowcowa, Samolotowa, Bajana oraz bulwarów: Dedala i Ikara, przypominają o przeszłości tego miejsca.

W latach sześćdziesiątych zlikwidowano **niemieckie cmentarze**. Istnieją dziś w tych miejscach parki, tereny zielone. Np. Kuźniki (ul. Chociebuska i Hermanowska), Park Skowroni, Park Zachodni, Park Grabiszyński, Park Marii Dąbrowskiej (Karłowice), a przy ul. Legnickiej (od ul. Dobrej w kierunku bunkra) zbudowano bloki mieszkaniowe.

Nie ma też żołnierzy radzieckich w naszym mieście, ani komunistycznych patroń ulic i placów.

Panta rhei.

PZ

Św. Paweł Chong Ha-sang 1795-1839

Jego ojciec napisał pierwszy katechizm katolicki w języku koreańskim. Był katolikiem i znanym intelektualistą. Ale pewnego dnia został aresztowany z powodu wyznawanej wiary. Paweł miał sześć lat, kiedy ojca pozabawiono życia. Zaraz potem zabrano mu cały majątek. Prześladowania katolików, zwłaszcza wywodzących się z arystokracji, zapoczątkowała królowa Chong-Sun. Mieszkali wtedy w Majae, najbardziej zaludnionej koreańskiej prowincji Kjonggi-do. W kraju zielonych wzgórz, rwących rzek i rozległych plantacji herbaty.

Z godnością znosili szykany, nigdy jednak nie wyrzekli się wiary. Paweł, który dość wcześnie musiał zacząć pracować na utrzymanie rodziny, wyrósł na odważnego i rozumnego młodzieńca. A kiedy miał dwadzieścia lat pożegnał matkę i siostrę i przeniósł się do stolicy Korei, Seulu. Tam nawiązał potajemne kontakty z innymi katolikami i zaangażował się – uwaga – w tworzenie kościoła katolickiego w Korei!

Bo go w niej jeszcze nie było?! To rzeczy-

wiście dziwna sprawa. W kraju żyło już około dziesięciu tysięcy katolików, a żaden z nich – nie do wiary – nie widział nigdy kapłana! Jak to było możliwe? Ano tak, że wspólnota katolicka w Korei – jako jedyna na świecie – rozrastała się samoistnie, bez udziału duchownych. Swoje istnienie zawdzięczała koreańskiemu arystokracie o nazwisku Yi Soung-hun, który towarzysząc oficjalnej delegacji do Pekinu, stolicy Chin, zetknął się tam z jezuickimi misjonarzami i jako

pierwszy przyjął Chrzest, a potem... Chrzcił następnych, a następni następnych? Dokładnie. Sprowadzenie katolickich duchownych było więc sprawą największej wagi.

Paweł wiele razy narażał życie, wyprawiając się do biskupa Pekinu. Prosił go o misjonarzy, przeprowadzał ich przez granicę, był ich tłumaczem. Współpracował z nimi także wtedy, gdy wstąpił do tajnego seminarium duchownego. Był piękny wrześniey dzień, gdy zostali aresztowani – on, jego matka i siostra. Mężnie zniósł tortury. Na koniec został ścięty mieczem w miejscu straceń za Miałą Zachodnią Bramą.

W Korei Północnej, opанowanej przez komunistów, wiarę w ukryciu praktykuje około czterech tysięcy katolików. Papież Jan Paweł II nazwał ich – Kościołem Milczenia. Ale my nie powinniśmy o nich milczeć. Też tak uważasz? To super.

Opowiadanie pochodzi z książki Ewy Skarżyńskiej „Co się w niebie święci”

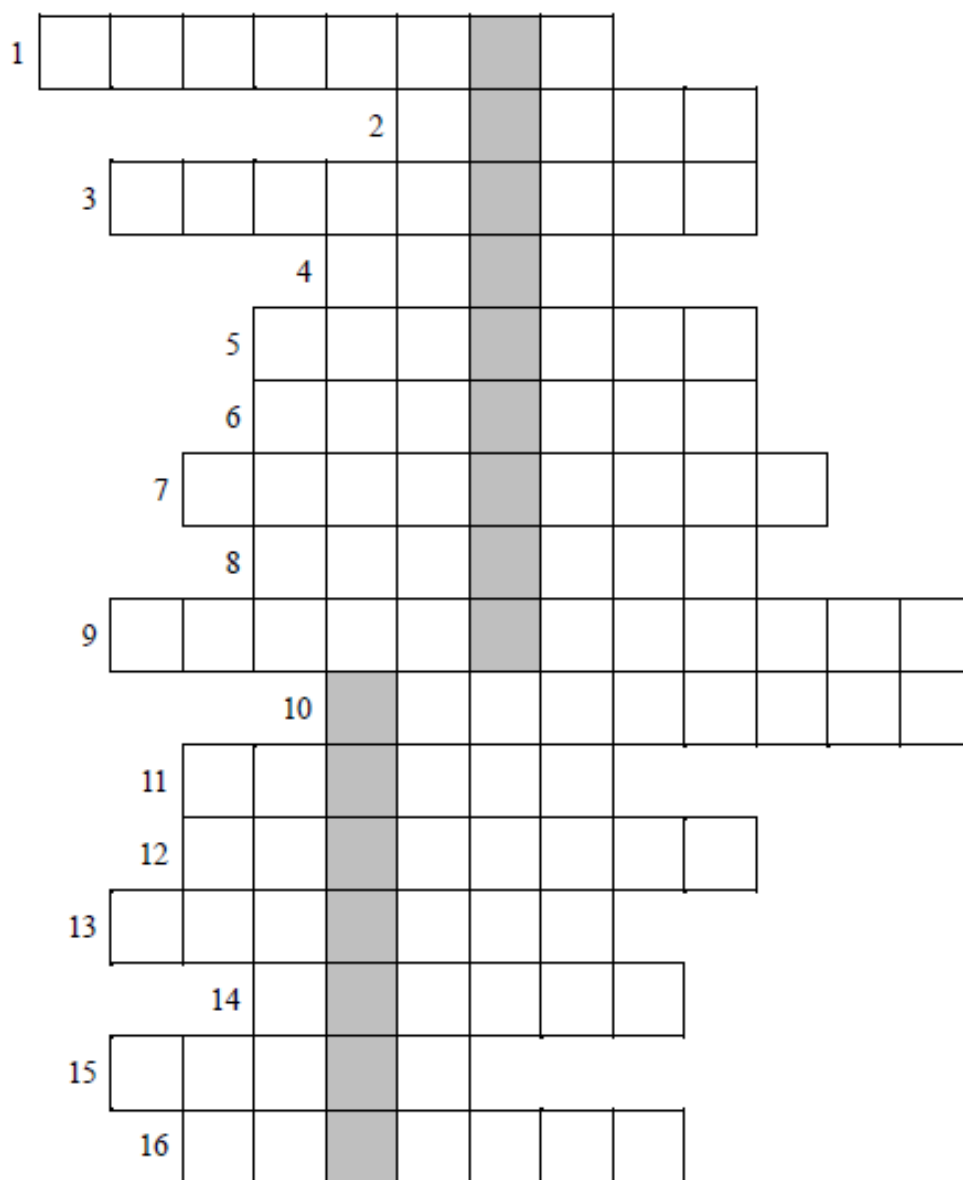
ZADANIE NA GRUDZIEŃ

Witajcie! Wszystko wokół się zmienia, jesienna przyroda cieszyła nasze oczy pięknymi barwami. Tak zawsze zaczyna się adwent, który rozpoczyna nowy rok liturgiczny. Wspomnijmy kolory, które wpiszeć do diagramu. Główne hasło określa jeden dzień adwentu. Sprawdź w Internecie, jaki kolor szat liturgicznych w tym dniu wkłada kapłan i co on oznacza. Powodzenia!

opr. G. Graczyk-Zołotajkin, E. Hoffmann-Guzik

Kolor:

1. maków
2. śniegu
3. niezapominajek
4. wiewiórki
5. pierników
6. lawendy lub bzu
7. śliwki
8. choinki
9. marchewki
10. jagód
11. hebanu
12. sierści niedźwiedzia
13. ciemnej wiśni
14. kawy z mlekiem
15. słonecznika
16. kości słoniowej

Rozwiązanie zadania – hasło – należy napisać na kuponie i do 13 grudnia wrzucić do skrzynki. Skrzynka na rozwiązania będzie wystawiona na stoliku po Mszy Świętej na godzinę 11⁰⁰ a w innym terminie w zakrystii. Można także wysłać rozwiązanie na adres redakcji:

**g a z e t k a - d l a -
w s z y s t k i c h (a t) w p . p l**
umieszczając w temacie *Zadanie na grudzień* (termin: piątek, 13 grudnia).

Losowanie nagród w niedzielę 15 grudnia, po Mszy Świętej na godzinę 11⁰⁰.

KUPON – Zadanie na grudzień

.....
imię i nazwisko dziecka, wiek

.....
hasło

I N T E N C J E M S Z A L N E

1 grudnia, I Niedziela Adwentu

8⁰⁰ O zdrowie i Boże błogosławieństwo dla Lubomiry Kieblesz z okazji 82 rocznicy urodzin

9⁰⁰ ++ Maria, Jan, Sebastian Jankowscy; + Tomasz Janik

10⁰⁰ Msza święta zbiorowa

11⁰⁰ O zdrowie i Boże błogosławieństwo dla Szymona Nowakowskiego w 1 rocznicę urodzin

12⁰⁰ W intencji Parafian

19⁰⁰ + Stanisław Paździor (29 gregorianka)

20⁰⁰

2 grudnia, poniedziałek – wspomnienie św. Franciszka Ksawerego, prezbitera

7⁰⁰ + Stanisław Paździor (30 gregorianka)

18⁰⁰

3 grudnia, wtorek – wspomnienie obowiązkowe św. Franciszka Ksawerego, prezbitera

7⁰⁰

18⁰⁰ + Lilianna Kamińska (intencja od córki Kamili z mężem Pawłem i dziećmi)

4 grudnia, środa

7⁰⁰ + Barbara Wieliczko

18⁰⁰

5 grudnia, czwartek

7⁰⁰

18⁰⁰ + Lilianna Kamińska – intencja od Mamy Anny

6 grudnia, piątek – wspomnienie św. Mikołaja, biskupa

7⁰⁰

18⁰⁰ W intencji Róż Żywego Różańca

7 grudnia, sobota – wspomnienie św. Ambrożego, biskupa i doktora Kościoła

7⁰⁰

18⁰⁰ + Genowefa i Zygmunt Wojciechowski

8 grudnia, II Niedziela Adwentu

8⁰⁰ + Marek Kohut – 3 rocznica śmierci oraz ++ z rodziny

9⁰⁰ ++ Stanisław (m.), Maria Ząbek, Wanda, Antoni, Stanisław (m.) Steckiewicz, ++ z tych rodzin

10⁰⁰ Msza święta zbiorowa

11⁰⁰ + Władysława (k.) oraz ++ z rodziny: Kowalczyk, Majtyka, Skotnickich, Bagińskich, Skonieczka, Bródka

12⁰⁰ W intencji Parafian

19⁰⁰ + Janina Balcerzak – 1 rocznica śmierci

20⁰⁰

9 grudnia, poniedziałek – Uroczystość Niepokalanego Poczęcia NMP (przeniesiona z 8.12)

7⁰⁰

18⁰⁰ + Lilianna Kamińska – intencja od kuzynki Ani z rodziną

20⁰⁰

10 grudnia, wtorek – wspomnienie NMP Loretańskiej

7⁰⁰

18⁰⁰ Za dusze w czyśćcu cierpiące

11 grudnia, środa

7⁰⁰

18⁰⁰ Nowenna do NMP Nieustającej Pomocy

12 grudnia, czwartek – wspomnienie NMP z Guadalupe

7⁰⁰ + s. Teofania – 8 rocznica śmierci

18⁰⁰ + rodzice: Róża i Władysław Dudek

13 grudnia, piątek – wspomnienie św. Łucji, dziewicy i męczennicy

7⁰⁰

18⁰⁰ + Lilianna Kamińska – intencja od kuzynki Grażyny z rodziną

14 grudnia, sobota – wspomnienie św. Jana od Krzyża, prezbitera i doktora Kościoła

7⁰⁰

18⁰⁰ + Kazimiera i Roman Paździor; + Stefania i Józef Chrobak; + Kazimierz Cały

15 grudnia, III Niedziela Adwentu (Gaudete)

8⁰⁰

9⁰⁰ ++ Rozalia Obara, Kazimierz i Janina Machoń, ++ z rodzin: Machoń, Obara, Chada, Wołoszczuk

10⁰⁰ Msza święta zbiorowa

11⁰⁰ O zdrowie i Boże błogosławieństwo dla Szymona w 6 rocznicę urodzin

12⁰⁰ W intencji Parafian

19⁰⁰ ++ Zyta, Tadeusz Woźniak

20⁰⁰ Dziękczynno-błagalna w int Kacpra z okazji urodzin o potrzebne łaski

16 grudnia, poniedziałek

7⁰⁰ O zdrowie i Boże błogosławieństwo dla Celiny

18⁰⁰

20⁰⁰

Nabożeństwo Wynagradzające
Pierwszych Sobót Miesiąca
7 grudnia, o godz. 8⁰⁰

Nabożeństwo ku czci
św. Wawrzyńca
10 grudnia, wtorek

17 grudnia, wtorek – Kwartalny dzień modlitw o życie chrześcijańskie rodzin

7⁰⁰
18⁰⁰
20⁰⁰

18 grudnia, środa – Kwartalny dzień modlitw o życie chrześcijańskie rodzin

7⁰⁰
18⁰⁰
20⁰⁰

19 grudnia, czwartek

7⁰⁰

18⁰⁰ + Maria Mossa – w dniu urodzin

20 grudnia, piątek – Kwartalny dzień modlitw o życie chrześcijańskie rodzin

7⁰⁰

18⁰⁰ Dziękczynno-błagalna w intencji Aleksandra (m.) z okazji 1 rocznicy urodzin oraz za jego rodziców

21 grudnia, sobota – Kwartalny dzień modlitw o życie chrześcijańskie rodzin

7⁰⁰

18⁰⁰

22 grudnia, IV Niedziela Adwentu

8⁰⁰ + Tadeusz Świętochowski; ++ Zofia, Roman Mączka; ++ Katarzyna, Jan Paździor

9⁰⁰ + Mieczysław (m.) Madej – 3 rocznica śmierci oraz ++ z jego rodziny

10⁰⁰ Msza święta zbiorowa

11⁰⁰ W dniu urodzin Katarzyny

12⁰⁰ W intencji Parafian

19⁰⁰

20⁰⁰ O zdrowie dla Ewy i Agnieszki

23 grudnia, poniedziałek

7⁰⁰

18⁰⁰

24 grudnia, wtorek – Wigilia Narodzenia Pańskiego

7⁰⁰

20⁰⁰ W intencji Parafian

22⁰⁰ W intencji Parafian

00⁰⁰ W intencji Parafian

25 grudnia, środa – Uroczystość Narodzenia Pańskiego

9⁰⁰ O zdrowie i Boże błogosławieństwo w 30 rocznicę ślubu dla Danuty i Andrzeja

10⁰⁰ Msza święta zbiorowa

11⁰⁰ Dziękczynno-błagalna w 48 rocznicę ślubu Jadwigi i Andrzeja z prośbą o Boże błogosławieństwo dla dzieci i wnuków

12⁰⁰ Dziękczynno-błagalna w 48 rocznicę ślubu Elżbiety i Tomasza Kłoczko

19⁰⁰ W intencji parafian

26 grudnia, czwartek – święto św. Szczepana, pierwszego męczennika

8⁰⁰ Dziękczynna w 39 rocznicę ślubu Aliny i Kazimierza Malec z prośbą o Boże błogosławieństwo i opiekę Matki Bożej

9⁰⁰ + Bronisława (k.) Zazula – 3 rocznica śmierci; + Genowefa Wandycz – 3 rocznica śmierci oraz ++ z rodz. Zazula i Wandycz

10⁰⁰ Msza święta zbiorowa

11⁰⁰ Z prośbą o Boże błogosławieństwo dla całej rodziny Kowalczyk, Majtyka, Skotnickich, Bagińskich, Skonieczka, Bródka

12⁰⁰ + Elżbieta Pawlak

19⁰⁰ ++ Leokadia, Henryk Pupel

20⁰⁰ ++ Elżbieta, Józef Chwastek

27 grudnia, piątek – Święto św. Jana Apostoła i Ewangelisty

9⁰⁰ O zdrowie i Boże błogosławieństwo oraz opiekę Matki Bożej dla Marka w 17 rocznicę urodzin

28 grudnia, sobota – święto świętych Młodzianków, męczenników

9⁰⁰ O zdrowie i Boże błogosławieństwo dla Oli

18⁰⁰ + Stefania Chowanec – 2 rocznica śmierci

29 grudnia, Niedziela Świętej Rodziny Jezusa, Maryi i Józefa

8⁰⁰ Dziękczynno-błagalna w intencji Jadwigi z okazji 70 rocznicy urodzin

9⁰⁰ Dziękczynna w rocznicę urodzin dla Jacka

10⁰⁰ Msza święta zbiorowa

11⁰⁰ + Marian Wierzbicki oraz ++ z rodziny

12⁰⁰ W intencji parafian

19⁰⁰

20⁰⁰

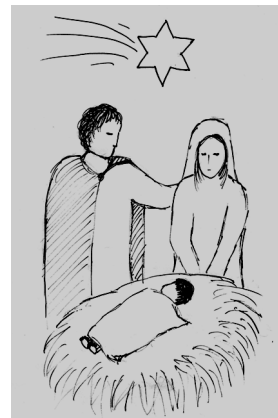
30 grudnia, poniedziałek

9⁰⁰ W intencji członków Nieustającego Różańca

31 grudnia, wtorek

9⁰⁰ + Ryszard Szwaja; ++ rodzice, bracia; ++ Mieczysław Kowalczyk

18⁰⁰ Dziękczynna za miniony rok

Intencja Apostolstwa Modlitwy i Żywego Różańca w grudniu

Za pielgrzymów nadziei

Módlmy się, aby nadchodzący jubileusz umocnił nas w wierze, pomógł nam lepiej poznać Chrystusa Zmartwychwstałego w naszym życiu i przemienił nas w pielgrzymów chrześcijańskiej nadziei.

Kancelaria parafialna

czynna w poniedziałki 16⁰⁰-17⁰⁰ oraz w soboty 10⁰⁰-11⁰⁰, w sprawach pilnych – po Mszy Świętej. Gazeta parafialna do użytku wewnętrznego. Redaguje zespół pod kierunkiem ks. Proboszcza.

Parafia Rzymskokatolicka
pw. św. Wawrzyńca
we Wrocławiu-Żernikach,
ul. Żernicka 249, 54-510 Wrocław
Ks. Proboszcz tel. 602-22-32-22
parafiazerniki(at)op.pl
www.zerniki.archidiecezja.wroc.pl
konto bankowe Parafii
32 1500 1793 1217 9006 0637 0000
Wpłaty z dopiskiem:
„Ofiara na Kościół”

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i korekty tekstów oraz zmiany ich tytułów.

Kontakt z redakcją:
gazetka-dla-wszystkich(at)wp.pl

Okladka: wieniec adwentowy, pixabay.com

KRONIKA PARAFIALNA

W ostatnim miesiącu **zmarli**:

+ Sylwia Maria Lewandowska
+ Eugeniusz Michalak
+ Roman Szostak

Módlmy się
o Niebo dla Nich

Zapraszamy do zakupu naszego **parafialnego kalendarza na rok 2025**.

Kalendarz zawiera zdjęcia wnętrza naszego kościoła przygotowanego na obchody świąt Narodzenia Pańskiego i Zmartwychwstania, wykonane na przestrzeni kilku lat.

Dochód uzyskany ze sprzedaży przeznaczony będzie na potrzeby naszego kościoła.

Zapraszamy na
Roraty,

oczywiście z tradycyjnymi lampionami.

Jak co roku odbędzie się konkurs na najpiękniejszy lampion adwentowy.

Parafialne Koło Caritas zaprasza w kolejne niedziele Adwentu na **kiermasz świąteczny**.

Nasza „Gazetka dla Wszystkich” nadal jest wydawana jedynie w formie elektronicznej. Kochani czytelnicy, zatroszczcie się o tych, którzy nie mają dostępu do Internetu. Może osoby, które mogą wydrukować gazetkę przekażą wersję papierową swoim sąsiadom...